

ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМАТИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОПИТУ ТА ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ДЛЯ ВПІЗНАННЯ В РЕЖИМІ ВІДЕО КОНФЕРЕНЦІЇ

Манубата Джулія Емека, студентка 2-го курсу навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ.

Науковий керівник: старший викладач кафедри досудового розслідування навчально-наукового інституту № 1 Національної академії внутрішніх справ **Симчук Анатолій Степанович**.

Невпинний розвиток техніки і технологій відіграє важливу роль у суспільному житті людини. Всюди ми зустрічаємося з представниками технологічного прогресу – вдома, на роботі та навчанні, в автомобілі і на вулиці.

Комп'ютер, побутова техніка, мобільні телефони, автомобільні навігатори – це і багато іншого не тільки полегшує виконання повсякденних справ, але й сприяє більш ефективному виконанню багатьох завдань. Тому важко не погодитися, що технологія стала невід'ємним супутником людини. Так і сучасна юридична наука і практика переходять на якісно новий рівень. Прийняття нових та внесення змін до діючих нормативно-правових актів мають на меті запровадження та використання в юридичній практиці сучасних технологій для більш ефективного вирішення задач. Значним кроком у цьому напрямі було прийняття чинного Кримінального процесуального кодексу України у 2012 році (далі – КПК України), який передбачає використання відеоконференцз'язку під час досудового та судового провадження у кримінальному провадженні.

Для України введення положень про проведення процесуальних дій у режимі відеоконференції під час судового провадження є новелою, яка має сприяти справедливому і публічному розгляду кримінального провадження упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом. Для суду, сторін, інших учасників судового провадження важливим є адекватне розуміння змісту повідомлень, що надаються засобом відеоконференцз'язку.

Відеоконференція – це інформаційна технологія, що забезпечує одночасно двосторонню передачу, обробку, перетворення і візуалізацію інтерактивної інформації на відстань у режимі реального часу з допомогою апаратно-програмних засобів обчислювальної техніки [1, с.235]. Взаємодію в режимі відеоконференції також називають сеансом відеоконференцз'язку.

Що стосується законодавства України, то відповідно до положень ст. 232 КПК України рішення про здійснення дистанційного досудового розслідування приймається слідчим, прокурором, а в разі здійснення допиту відповідно до ст. 225 КПК України – слідчим суддею з власної ініціативи або за клопотанням сторін кримінального провадження у таких випадках:

- 1) неможливості безпосередньої участі певних осіб у досудовому провадженні за станом здоров'я або з інших поважних причин;
- 2) необхідності забезпечення безпеки осіб;
- 3) проведення допиту малолітнього або неповнолітнього свідка, потерпілого;
- 4) необхідності вжиття таких заходів для забезпечення оперативності досудового розслідування;
- 5) наявності інших підстав, визначених слідчим, прокурором, слідчим суддею достатніми[2].

Існування хоча б однієї з названих причин є достатньою підставою для досудового розслідування у режимі відеоконференції. Слід зазначити, що дистанційне провадження є досить складним не тільки в процесуальному, а й у організаційно-

технічному плані, а тому зловжити правом на здійснення подібного порядку проведення слідчих (розшукових) дій не рекомендується.

Дистанційне досудове розслідування передбачає проведення слідчих (розшукових) дій за умови, що учасник таких дій на момент їх проведення буде знаходитись у різних місцях, що створює неможливість їх безпосереднього контакту один з одним. Такий контакт відбувається завдяки технічним пристроям, а саме:

1) персонального комп'ютера, обладнаного відеокамерою, мікрофоном та динаміком;

2) відповідного програмного забезпечення, яке дає змогу зчитувати, відтворювати аудіовізуальну інформацію та обов'язково забезпечувати інформаційну безпеку (програми типу Skype чи їх аналоги);

3) відповідні технології, які здатні забезпечити високу якість передачі зображення, звуку і передати аудіовізуальну інформацію на відстань.

Проблемним питанням є правильне застосування технічних засобів без порушення вимог законодавства, бо це призводить до неможливості використання даних слідчих (розшукових) дій як доказів у кримінальному провадженні [3, с. 332].

Також, однією із причин неправильного застосування технічних засобів є мала обізнаність працівників саме у конкретних питаннях, які стосуються технічних засобів, адже ніхто не забезпечує відповідний рівень якості знань у аудіотехнічних питаннях, що інколи унеможлиблює проведення процесуальних дій. Ця ситуація виникла через відсутність відповідного матеріального забезпечення, конкретно, щодо новітніх технічних засобів, і осіб, які мають відповідний рівень знань у технічно-галузевих питаннях.

Отже, під відеоконференцією у кримінальному провадженні слід розуміти особливу процедуру, що виконується із залученням телекомунікаційних технологій, під час якої спілкування у вигляді аудіо- і відеоконференцією між віддаленими учасниками слідчої (розшукової) дії відбуваються на відстані (дистанційно), але в режимі звичайного часу.

Потрібно звернути увагу на те, що існує необхідність у прийнятті певної інструкції щодо правильного користування спеціальними технічними засобами для проведення досудового розслідування. Запровадження таких інноваційних засобів потребуватиме великого фінансування та масштабної державної закупівлі відповідних засобів. А наша країна має необхідність таких змін, адже ці зміни призведуть до полегшення спілкування через відео конференцію задля проведення повного допиту, впізнання під час досудового розслідування.

Список використаних джерел:

1. Мурадов В. Проблеми використання відеоконференцз'язку на сучасному етапі розвитку техніко-криміналістичного забезпечення судового розгляду кримінальних справ / В. Мурадов // Право України. – 2011. – № 7. – С. 235-240.

2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

3. Черниченко І.В. Особливості реалізації окремих засад кримінального провадження в Україні під час застосування відеоконференції / І.В.Черниченко/ Часопис Київського університету права. – 2013, вип.4, С. 332-336